

meestal voorgeschoteld krijgen. Theater krijgt een zinnige functie in het opentrekken van discussies rond allerlei jongerenproblemen. In het herdefiniëren van jeugdtheater is er voor het Speeltheater een taak weggelegd, al moet ook hier gezegd dat er braaf theater gemaakt wordt.

Poëzien

Theater Poëzien, ontstaan na het failliet van het Nationaal Jeugdtheater is het enige professionele poëzie-theater in Vlaanderen maar moet het wel zonder subsidies stellen. Hun schoolvoorstellingen van poëziespektakels mikken op tempo en beweeglijkheid. Inhoudelijk past Poëzien zich aan aan een van oudsher conservatief ingesteld scholenbestand. Net als bij het Speeltheater bestaat de exclusiviteit van Poëzien in een originele invalshoek, een gat in de markt waarbij de artistieke ambities en verwezenlijkingen niet van aard zijn om van een revelatie te kunnen spreken. Houden we het erop dat ze verdienstelijk werk leveren.

De Sluipende Armoede

Met een groep als De Sluipende Armoede ligt dat wel anders: materiële armoede maar gezonde artistieke agressie. Het eigenzinnige regiewerk van Arne Sierens en Mark Van Kerkhove, gemaakt vanuit een jeugdige onvrede en met de daarbij horende onvolkomenheden in hun producties, was in Gent het eerste dat de starheid van het toneel doorbrak. Het theater van De Sluipende Armoede neemt een stelling in die op zijn minst controversieel is. In theaterkringen van nabij gevolgd en op de vingers gekeken en met een kleine schare fans, dreigt De Sluipende Armoede bedolven te worden onder verwachtingen en eisen die men aan een gezelschap met traditie én poen nooit zou opdringen. De groep bewijst dat jonge werkloze theatermakers (en amateurs) niet geïnteresseerd zijn in het opbrengen van brieven maar over creatieve impulsen beschikken waarop het Vlaamse thea-

ter uit zelfverdediging te weinig een beroep doet. Toegegeven: men maakt ook theater dat nog in de incubatieperiode zit. Toch is het daarnaast uitputtend werken in slechte omstandigheden met acteurs die om de haverklap verdwijnen omdat ze hier of daar een betaald jobje kunnen krijgen. De Sluipende Armoede heeft nu besloten een aanvraag tot erkenning in te dienen.

Stekelbees

Een oudere waarde is Stekelbees, het kleurrijkste kindertheater in Vlaanderen. Stekelbees evolueerde weg van de poppenkast en het vormingstheater voor kinderen, zonder bij een nieuwe visie op kindertheater uit te komen. De discussie lijkt nog volop aan de gang en hun dramaturgie weerspiegelt die toestand. Knap in het spuien van ideeën — Stekelbees is eerder een theatercentrum met allerlei nevenactiviteiten, een kinderkrant, kinderbals, enz. — heeft het hen altijd ontbroken aan artistieke potentie. De groep houdt vast aan de idee van het zelfbeheer en de stukken worden improvisatorisch opgebouwd. Voor kinderen blijft Stekelbees het beste wat op de markt is, maar daar moet aan toegevoegd dat concurrentie nauwelijks aan de orde is. Kindertheater ontsnapt daardoor makkelijk aan het kritische oog.

Vuile Mong

Vuile Mong en de Vieze Gasten houden zich op aan de rand van Gent. Vuile Mong is zowat de enige in Vlaanderen die de term strijdcultuur nog in de mond neemt en daar zelfs fier over is. Na tien jaar vormingstheater mag het duidelijk zijn dat Mong en co zich niet wensen te schikken naar theaternormen en -evaluaties. Eigenlijk is dat zelfs nooit de bedoeling geweest. De Vieze Gasten reizen met een tent Vlaanderen en Nederland rond en brengen spektakel voor het volk, bediscussieren politieke items en halen een hoop onzin uit om het grappig te houden. Ze

houden het nog steeds vol om voor stakingspiketten, in betogingen en allerlei manifestaties te spelen. Ze behoren tot de folklore van de sociale strijd met een verouderde formule maar met een ontgensprekelijke maatschappelijke functie.

Arm maar proper

In de periferie van bekende waarden en gesubsidieerd theater steken de jongste twee jaar regelmatig nieuwe initiatieven de kop op. De Sluipende Armoede is een voorbeeld, maar er zijn ook nog De Bron en Controverse. In De Bron zit Greta Van Langendonck zich te bezinnen over theater na een lange periode werken in Arca. Uit de Bron komen onbevredigbare en in persoonlijke anekdotiek vervallende initiatieven.

Stad en Theater GENT

*Rechts boven:
Hoogtevrees
(Speeltheater)
Foto Guido De Leeuw*

*Rechts onder:
Rode oogst
(De Sluipende
Armoede)*

*Links: Recht door zee
met ja en nee
(Theater Poëzien)
Foto Frank Bollaert*

